

**Гарбузюк
Костянтин Геннадійович,**
аспірант заочної форми навчання
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Особливе місце в реформуванні Українського публічного права відводиться формуванню принципово нових механізмів, спрямованих на забезпечення публічної безпеки. Глибоке дослідження проблем вдосконалення забезпечення публічного порядку набуває особливого змісту й актуальності в умовах реформування вітчизняних правоохоронних органів, приведення законодавства у відповідність із міжнародними стандартами. Одним із аспектів досліджуваної проблеми є чіткий аналіз підрозділів поліції як суб'єктів забезпечення публічної безпеки.

Публічний порядок являє собою усю систему суспільних відносин, яка складається в результаті реалізації соціальних норм: норм права, норм моралі, норм громадських організацій, норм неправових звичаїв, традицій і ритуалів.

Забезпечення публічної безпеки та спокою належить до сфери завдань публічної адміністрації (органів виконавчої влади), Президента України як гаранта державного суверенітету та додержання прав людини і громадянина, Кабінету Міністрів України, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Таким чином, забезпечення публічної безпеки та спокою громадян в широкому плані є завданням як державних, так і недержавних організацій. Сутність управління у галузі внутрішніх справ і його особливості полягають у тому, що в процесі такого управління здійснюється безпосередня охорона прав і свобод громадян, а також забезпечується публічна безпека. [4, 82].

Аналізуючи досвід розвинених зарубіжних країн, варто зазначити, що діяльність поліції виходить за рамки забезпечення правопорядку. Діяльність поліції включає попередження і розслідування злочинів, забезпечення публічного порядку і надання допомоги населенню. Вважається, що саме ці три функції створюють умови для забезпечення безпеки громадян, що проживають на території держави. Значна частина дослідників основною функцією поліції, з якою найчастіше асоціюють діяльність поліцейських органів, вважає забезпечення громадського порядку [3, 47], і з цим слід погодитись, адже всі інші функції поліції започатковані саме в ній.

Між тим, поліція - не єдиний орган, що відповідає за забезпечення

громадського порядку. В забезпеченні громадського порядку бере участь цілий ряд партнерів, що виконують певні ролі, мають чітко окреслене коло обов'язків і наділених конкретними повноваженнями.

Процес удосконалення охорони публічної безпеки має базуватися на принципах: верховенства закону, провадження діяльності відповідних підрозділів міліції виключно з метою захисту життя, здоров'я, прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань; єдності системи органів внутрішніх справ України, її максимальної економічності і гнучкості структурної побудови; першочергового забезпечення діяльності й розвитку низових ланок органів внутрішніх справ як основи МВС України; пріоритетності орієнтації служби і підрозділу на вирішення завдань боротьби зі злочинністю та підтримання публічної безпеки; тісної співпраці з місцевими органами державної виконавчої влади щодо забезпечення правопорядку на їхніх територіях; участі у поданні соціальної та правової допомоги громадянам; сприяння у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків [1, 4].

Визначаючи критерії забезпечення підрозділами Національної поліції охорони публічного порядку на вулицях, площах, та в інших громадських, місцях, слід вважати, що головний принцип цієї роботи повинен полягати у визначенні оптимальної кількості працівників поліції (стройових підрозділів) для несення служби на території, що обслуговується, і досягнення максимальної їх мобільності з метою забезпечення прибуття до місця події та порушення публічного порядку у найкоротший термін (до 3-5 хвилин).

Важливу роль у виконанні завдань по охороні публічного порядку повинна відігравати патрульна служба, її працівники перебувають в максимально тісних повсякденних контактах з населенням, які являють собою увесь спектр соціальних, освітянських і професійних категорій, політичних переконань і релігійних світоглядів. Патрульні виконуватимуть різні поліцейські функції: усуватимуть порушення публічного порядку, припинятимуть злочини, здійснюватимуть профілактичні заходи, регулюватимуть і контролюватимуть дорожній рух, братимуть участь в розшуку злочинців, збиратимуть інформацію, необхідну для інших галузевих служб, надаватимуть допомогу громадянам в екстремальних ситуаціях, не пов'язаних із правопорушеннями.

Література:

1. Ануфрієв М.І. Органи внутрішніх справ на рубежі тисячоліть // Наук. вісн. Дніпропетр. юрид. ін-ту МВС України. – 2000. – № 1. – с. 3-15.
2. Васильєв А.М. Теория государства и права. -М., 1977., с.411.
3. Губанов А.В. Полиция Запада: основы деятельности по охране правопорядка. – М.: ВНИИ МВД РФ, 1993. – 158 с.
4. Кокошкин Ф.Ф. Лекции по общему государственному праву / Под ред. и с

предисл. В.А. Томсинова. М.: Издательство "Зерцало", 2004. с. 82.

5. Нечевина Н.Д. Милиция общественной безопасности и гражданское общество: организационный аспект: Монография. М.: ВНИИ МВД России, 2003. с. 6 - 7.

6. Онищук О. О. Громадський порядок як провідний напрям адміністративної діяльності громадської безпеки в сучасних умовах: диссертация ... кандидата юридических наук: 12.00.07 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/nvnuu_pravo/2010_156/10000.pdf.

7. Серегин А. В. Общественный порядок и образ жизни // Сов. гос-во и право. М., 1978. N 4. с. 35.

8. Сидорчук Л. А. Розуміння сутності охорони громадського порядку органами місцевого самоврядування / Л. А. Сидорчук // Європейські перспективи. – 2012. – № 2. – с. 51-56.

Поклад
Олександр Валентинович,
аспірант
Запорізького
національного університету

ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ ЯК ФОРМА ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ЇЇ ДІЯЛЬНІСТЮ

Безпосереднє звернення громадян до органів НП з метою отримання інформації про їх діяльність як форма громадського контролю за діяльністю НА реалізується на підставі низки нормативних актів: Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закону) [1], Закону України «Про звернення громадян» [2]; Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України» [3] та Інструкції про порядок прийому, реєстрації, розгляду запитів на публічну інформацію та відшкодування запитувачами фактичних витрат на копіювання та друк документів у системі МВС України» (далі – Інструкції) [4].

Зокрема, ст. 1 згаданого Закону містить визначення, відповідно до якого «публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом. Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом» [1]. Як видно із зазначеної правової норми, законодавець закріпив презумпцію відкритості публічної інформації. Будь-які виключення із цього правила можуть встановлюватись виключно на підставі закону. Аналогічні положення містяться і в Законі України «Про